NORAKSTS
Lietas Nr.C27099603
AA43-0320-07/7

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2007.gada 19.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā
tiesas sēdes priekšsēdētāja V.Kakste,
tiesneses Z.Kupce un L.Vīnkalna,

piedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Sadzīves mēbeles" pārstāvjiem zvērinātai advokātei Intai Kodoliņai un *A.K.* un atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvjiem Diānai Makarovai, Jurim Alksnim un Leldei Rinčai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Sadzīves mēbeles" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2002.gada 11.decembra lēmumu Nr.19/26942, sakarā ar Valsts ieņēmumu dienesta apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2003.gada 29.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Zemgales reģionālās iestādes Jelgavas nodaļas Tematisko pārbaužu daļa 2002.gada 26.augustā sabiedrībā ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Sadzīves mēbeles" veica tematisko pārbaudi par pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) pārmaksu par laika periodu no 2001.gada janvāra līdz 2001.gada jūlijam, pārbaudot SIA „Sadzīves mēbeles" 2001.gadā veiktos darījumus ar SIA „Čedor".

2002.gada 28.augustā VID Zemgales reģionālās iestādes Jelgavas nodaļas vadītāja vietas izpildītājs pieņēmis lēmumu Nr.65, ar kuru papildu nomaksai budžetā SIA „Sadzīves mēbeles" noteikts PVN 15 523,20 lati un soda nauda 15 523,20 lati.

Minēto lēmumu SIA „Sadzīves mēbeles" apstrīdējusi VID Zemgales reģionālās iestādes direktoram.

Ar VID Zemgales reģionālās iestādes direktora vietas izpildītāja 2002.gada 15.oktobra lēmumu Nr.01.-10.02/141 atstāts negrozīts VID Zemgales reģionālās iestādes Jelgavas nodaļas vadītāja vietas izpildītāja lēmums.

Nepiekrītot VID Zemgales reģionālās iestādes direktora vietas izpildītāja lēmumam, SIA „Sadzīves mēbeles” to apstrīdēja VID ģenerāldirektoram.

[2] Ar VID ģenerāldirektora pienākumu izpildītāja 2002.gada 11.decembra lēmumu Nr.19/26942 atstāts negrozīts VID Zemgales reģionālās iestādes direktora vietas izpildītāja lēmums.

Lēmumā norādīts, ka SIA „Sadzīves mēbeles” nav ievērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 10.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumus un nepamatoti atskaitījusi priekšnodokli 15 523,20 latus.

SIA „Sadzīves mēbeles” atskaitījusi priekšnodokli, pamatojoties uz SIA „Čedor” izrakstītajām preču pavadzīmēm-rēķiniem. SIA „Čedor” direktors *A.T.* noliedz darījumu ar SIA „Sadzīves mēbeles” un norāda, ka nav veicis saimniecisko darījumu. Turklāt SIA „Sadzīves mēbeles” atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām” 38.pantam nav iesniegusi līgumu, saskaņā ar kuru tika realizētas masīva plātņu sagataves.

[3] 2003.gada 8.janvārī Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā saņemta SIA „Sadzīves mēbeles” sūdzība (turpmāk – pieteikums), kurā lūgts atcelt VID ģenerāldirektora 2002.gada 11.decembra lēmumu Nr.19/26942.

Pieteikumā SIA „Sadzīves mēbeles” norādījusi, ka uzrēķina pamatā ir SIA „Čedor” amatpersonas paskaidrojums, kas ir pretrunā ar pārējiem lietā esošajiem pierādījumiem. SIA „Sadzīves mēbeles” ir ievērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 10.panta pirmās daļas 1.punktu. Turklāt VID neapšauba mēbeļu realizāciju, līdz ar ko nav pamata apšaubīt arī mēbeļu izgatavošanai nepieciešamo sagatavju iegādi.

[4] Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2003.gada 29.septembra spriedumu SIA „Sadzīves mēbeles” pieteikums atzīts par pamatotu un atcelts VID ģenerāldirektora 2002.gada 11.decembra lēmums Nr.19/26942.

Tiesa spriedumu pamatojusi ar šādiem argumentiem:

[4.1] SIA „Sadzīves mēbeles” ir ievērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 10.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumus;

[4.2] SIA „Čedor” amatpersonas paskaidrojums nevar tikt atzīts par vienīgo un nepieciešamo pamatu pieteicējas tiesību ierobežošanai, jo nav apstiprināts pieteicējas iesniegto attaisnojuma dokumentu viltojuma fakts;

[4.3] VID šaubas nav nodokļu maksātāja pienākumu neizpildes pierādīšanas līdzeklis un atsaukšanās uz likuma „Par nodokļiem un nodevām” 38.pantu nevar novērst ne kļūdainos secinājumus, ne arī būtisko argumentu trūkumu lēmuma pamatojumā.

[5] Par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2003.gada 29.septembra spriedumu VID iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot atcelt minēto spriedumu.

VID apelācijas sūdzību pamatojis ar šādiem apsvērumiem:

[5.1] SIA „Čedor” direktors savos paskaidrojumos noliedz preču izsniegšanu un nosūtīšanu pieteicējai, tādējādi nav notikusi preču piegāde atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 8.panta pirmajai daļai;

[5.2] lietā esošie materiāli neapliecina preces saņemšanas faktu, turklāt pieteicēja neiesniedza pierādījumus, kas apstiprinātu, ka prece tika saņemta no SIA „Čedor";

[5.3] tiesa sašaurināti tulkojusi likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantu;

[5.4] lietā esošie rēķini un samaksu apliecinošie dokumenti ir pretrunā ar citiem lietā konstatētajiem faktiem, jo uzņēmums, kura atrašanās vieta nav zināma un no kura nav iespējams iegūt informāciju par apstākļiem, kādos ir veikta masīva plātņu sagatavju piegāde, nespēj nodrošināt saimnieciskās darbības veikšanu;

[5.5] likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta ietvaros nav pietiekami konstatēt tikai nodokļa rēķina esamību un tā apmaksu, un apstākli, ka nodokļa rēķinu ir izsniegusi apliekama persona, bet nepieciešams konstatēt, vai preces un pakalpojumi ir reāli saņemti un vai pēc to ekonomiskā un juridiskā satura un būtības tie nodrošina citus ar nodokli apliekamus darījumus.

[6] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2005.gada 2.maija spriedumu tika apmierināts SIA „Sadzīves mēbeles" pieteikums un atcelts VID 2002.gada 11.decembra lēmums Nr.19/26942.

Par minēto Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas spriedumu VID iesniedza kasācijas sūdzību.

[7] Izskatot VID kasācijas sūdzību, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2005.gada 1.novembrī atcēla Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2005.gada 2.maija spriedumu un nosūtīja lietu jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments spriedumā norādījis, ka apgabaltiesa nav izvērtējusi lietā esošos pierādījumus atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 154.panta pirmajai daļai. SIA „Čedor" direktora paskaidrojums atzīstams par tiesiski iegūtu pierādījumu administratīvajā procesā iestādē un tādējādi minētais paskaidrojums iestādei bija jāvērtē, pieņemot lēmumu, turklāt tas saistošs arī tiesai. Tā kā lietas materiālos neatrodas SIA „Čedor" direktora paskaidrojums, tiesai bija jāveic nepieciešamās darbības, lai minēto paskaidrojumu iegūtu, turklāt bija nepieciešams nopratināt sabiedrības direktoru kā liecinieku. Apgabaltiesa pārkāpusi arī APL 154.panta trešo daļu, nenorādot, kāpēc tā atzinusi par ticamu pierādījumu preču pavadzīmi-rēķinu (turpmāk arī – PPR), kurā SIA „Čedor" direktora vārdā izdarīto parakstu šī persona neatzīst.

[8] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvji apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā minētajiem motīviem, bet neatzina sākotnējo pieteikumu.

Pieteicējas pārstāvji apelācijas sūdzību neatzina un lūdza to noraidīt, bet uzturēja sākotnējo pieteikumu uz tajā minētajiem motīviem.

Motīvu daļa

[9] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus un iepazinusies ar lietas materiāliem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka VID apelācijas sūdzība ir pamatota un apmierināma, savukārt SIA „Sadzīves mēbeles" pieteikums ir noraidāms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa lietā konstatē šādus faktus:

[10.1] 2001.gada 2.janvārī SIA „Sadzīves mēbeles" un SIA „Čedor" noslēgušas līgumu par zāģmateriālu un plātņu sagatavju piegādi *(lietas lapa 200)*;

[10.2] 2001.gada janvārī, februārī, martā, aprīlī, maijā, jūnijā un jūlijā SIA „Čedor" izrakstījusi PPR AS-I Nr.744982, AS-I Nr.744991, AS-I Nr.744996, PV-I Nr.793854, PV-I Nr.793856, PV-I Nr.793864, PV-I Nr.793855, PV-I Nr.793874, PV-I Nr.793882, PV-I Nr.793883, PV-I Nr.793896, PV-I Nr.793897, PZ-I Nr.399461, PZ-I Nr.399474, PZ-I Nr.399485, PZ-I Nr.399488, PZ-I Nr.399496, PZ-I Nr.399497, RB-I Nr.317458, RB-I Nr.317460, RB-I Nr.317469, RB-I Nr.317478, RB-I Nr.317481, RB-I Nr.317483, RB-I Nr.317485 un RB-I Nr.317494 par masīva plātņu sagatavju piegādi. Kopējā PPR norādītā PVN summa ir 15 523,20 lati *(lietas lapa 25-50)*;

[10.3] 2001.gada janvārī, februārī, martā, aprīlī, maijā, jūnijā un jūlijā SIA „Sadzīves mēbeles" samaksājusi [10.2] PPR norādītās nodokļa summas *(lietas lapa 51-71)*.

Lietā nav strīda par minētajiem faktiem. Lietā ir strīds par to, vai SIA „Sadzīves mēbeles" ir saņēmusi preces no nodokļa rēķinā norādītās personas.

[11] Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka tikai VID reģistrētai apliekamai personai ir tiesības nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no budžetā maksājamās summas atskaitīt no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai (..). Minētos atskaitījumus drīkst veikt pēc nodokļa rēķinā norādītās nodokļa summas samaksas vai – preču piegādes darījumos – pēc nodokļa rēķina un preču saņemšanas *(normatīvie akti spriedumā norādīti redakcijā, kura bija spēkā attiecīgi pārbaudāmajā periodā, proti, redakcijā, kas spēkā no 2001.gada 1.janvāra)*.

Savukārt minētā likuma 1.panta 9.punktā priekšnodoklis definēts kā PVN summa, kas norādīta ar PVN apliekamajai personai izrakstītajā PVN rēķinā par iegādātajām precēm vai saņemtajiem pakalpojumiem tās saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Interpretējot minētās tiesību normas, secināms, ka preču piegādes gadījumā priekšnodokli no budžetā maksājamās nodokļa summas ar PVN apliekamā persona var atskaitīt, pastāvot šādiem priekšnoteikumiem: 1) persona ir reģistrēta VID kā ar PVN apliekamā persona; 2) tā saņēmusi preci un atbilstošu nodokļa rēķinu; 3) prece saņemta no citas ar PVN apliekamās personas, kas atbilstošā kārtībā reģistrēta VID; 4) saņemtā prece tiek izmantota

savu ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai. Iztrūkstot kaut vienam no šiem priekšnoteikumiem, nodokļu maksātājam nav tiesību atskaitīt priekšnodokli *(sk., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 28.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-122 10.punktu, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 16.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-472 10.punktu)*.

[12] Ierobežojot SIA „Sadzīves mēbeles" tiesības atskaitīt priekšnodokli, VID pamatojies uz *A.T.* paskaidrojumu.

[12.1] 2002.gada 10.oktobrī SIA „Čedor" direktors *A.T.* VID Finanšu policijas pārvaldei paskaidrojis, ka to, ka ir SIA „Čedor" direktors, uzzinājis no vēstulēm, kuras pienāca uz viņa adresi. Par SIA „Čedor" saimniecisko darbību neko pateikt nevar, jo nekādu darbību šajā firmā nav veicis. Nezina, ar ko šī firma reāli nodarbojas. Par SIA „Čedor" un SIA „Sadzīves mēbeles" savstarpējiem darījumiem nezina, ar to nav nodarbojies. Nevar pateikt, kas šos darījumus veica *(lietas lapa 210)*.

[12.2] Kā norādījis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, saskaņā ar Administratīvo aktu procesa noteikumu (kas bija piemērojami pirms APL spēkā stāšanās, tas ir, līdz 2004.gada 1.februārim) 49. un 50.punktu pēc pārvaldes procesa ierosināšanas iestāde konstatē lēmuma pieņemšanai nepieciešamos faktus. Konstatējot un vācot faktus, iestāde var izmantot visas tiesiskās metodes, arī iegūt tos no procesa dalībniekiem, lieciniekiem, ekspertiem, kā arī ar dokumentu, aktu, apskates un cita veida pierādījumu palīdzību atbilstoši likumiem. Savukārt likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 10.panta pirmās daļas 5.punkts piešķir VID amatpersonām tiesības saņemt no fiziskajām personām nepieciešamās izziņas un dokumentus (..), kā arī pieprasīt un saņemt attiecīgus paskaidrojumus. Līdz ar to SIA „Čedor" direktora paskaidrojums atzīstams par tiesiski iegūtu pierādījumu administratīvajā procesa iestādē un tādējādi minētais paskaidrojums iestādei bija jāvērtē, pieņemot lēmumu. Tas saistošs ir arī tiesai *(sk., 2005.gada 1.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-322 13.punktu)*.

[12.3] Apgabaltiesa, lai novērstu pretrunas *A.T.* paskaidrojumos, izsauca *A.T.* uz tiesas sēdi 2006.gada 16.martā un 2006.gada 19.jūnijā *(lietas lapa 204-206, 246-248)*. Vienlaikus apgabaltiesa 2006.gada 16.martā pieņēma lēmumu par *A.T.* piespiedu atvešanu uz tiesas sēdi 2006.gada 19.jūnijā. Minētais lēmums netika izpildīts, no Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes 7.policijas iecirkņa saņemta informācija, ka *A.T.* piespiedu atvešana nav iespējama *(lietas lapa 251)*. Šādos apstākļos, ievērojot, ka nav iespējama liecinieka *A.T.* nopratināšana tiesas sēdē, apgabaltiesai ir pamats vērtēt *A.T.* paskaidrojumus atbilstoši APL 154.panta trešajai daļai.

[12.3] Apgabaltiesa konstatē, ka lietas materiālos ir SIA „Čedor" direktora *A.T.* 2001.gada 30.novembra vēstule, kas adresēta SIA „Sadzīves mēbeles" direktoram *(lietas lapa 72)*.

Minētajā vēstulē norādīts, ka SIA „Čedor" ir iesniegusi VID visus ar darījumiem ar SIA „Sadzīves mēbeles" saistītos grāmatvedības reģistrus, SIA „Čedor" pārstāvis ieradās VID Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļā sniegt

paskaidrojumus par minētajiem darījumiem un SIA „Čedor" ir iesniegusi visas nodokļu deklarācijas līdz 2001.gada 15.novembrim.

[12.4] Apgabaltiesa secina, ka SIA „Čedor" direktora *A.T.* VID sniegtais paskaidrojums [12.1] un darījumu partnerei SIA „Sadzīves mēbeles" sniegtais paskaidrojums [12.3] ir pretrunīgi.

VID sniegtajā paskaidrojumā *A.T.* noliedz savu darbību SIA „Čedor" un norāda, ka neko nezina par darījumiem ar SIA „Sadzīves mēbeles" [12.1]. Savukārt vēstulē SIA „Sadzīves mēbeles" *A.T.* norāda, ka VID ir iesniegti grāmatvedības reģistri par darījumu ar SIA „Sadzīves mēbeles", iesniegtas nodokļu deklarācijas līdz 2001.gada 15.novembrim un VID ieradies SIA „Čedor" pārstāvis sniegt paskaidrojumus par attiecīgajiem darījumiem [12.3].

Tātad, no vienas puses, *A.T.* noliedz, ka būtu rīkojies SIA „Čedor" vārdā un slēdzis darījumus ar SIA „Sadzīves mēbeles", savukārt, no otras puses, atzīst, ka darījums ar SIA „Sadzīves mēbeles" atspoguļots SIA „Čedor" grāmatvedības reģistros, VID ir iesniegtas nodokļu deklarācijas un sabiedrības pārstāvis ir ieradies VID, lai sniegtu paskaidrojumus par darījumiem ar SIA „Sadzīves mēbeles".

Apgabaltiesas ieskatā, vērtējot minēto *A.T.* paskaidrojumu ticamību, par būtisku atzīstams apstāklis, ka *A.T.* 2001.gada 30.novembra paskaidrojums sniegts darījuma partnerim, proti, SIA „Sadzīves mēbeles" direktoram, pēc šīs personas lūguma, kā tas norādīts SIA „Sadzīves mēbeles" pieteikumā tiesai *(lietas lapa 4)*. Turklāt šāda satura paskaidrojums sniegts pirms VID veiktās pārbaudes.

[13] Ievērojot minēto, apgabaltiesa par ticamām atzīst *A.T.* 2002.gada 10.oktobra paskaidrojumā VID Finanšu policijas pārvaldei sniegtās ziņas par faktiem [12.1].

Vienlaikus apgabaltiesa atzīst, ka *A.T.* 2002.gada 10.oktobra paskaidrojums vērtējams kopsakarā ar pārējiem lietā esošajiem pierādījumiem.

[13.1] 2001.gada 5.novembrī VID Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas nodaļas Nodokļu maksātāju kontroles daļas amatpersonas apsekojušas SIA „Čedor" juridisko adresi, sastādot apsekošanas aktu Nr.10-2/5126. Minētajā aktā norādīts, ka sabiedrība juridiskajā adresē Rencēnu ielā 6, Rīgā, neatrodas un ka SIA „Čedor" minētajā adresē īrēja ofisa telpas līdz 2000.gada maijam, bet noliktavas telpas līdz 2000.gada septembrim *(lietas lapa 221-222)*.

Arī 2002.gada 23.oktobrī VID Rīgas reģionālās iestādes Latgales priekšpilsētas nodaļas Pārskatu un deklarāciju daļas amatpersonu veiktajā apsekošanā, par kuru sastādīts apsekošanas akts Nr.7.1.1/814p, konstatēts, ka SIA „Čedor" neatrodas Rencēnu ielā 6, Rīgā *(lietas lapa 223-226)*.

Tādējādi, lai gan 2001.gada 5.novembrī veiktā apsekošana ir notikusi trīs mēnešus pēc 2001.gada jūlija, kad SIA „Čedor" atbilstoši PPR norādītajām ziņām veikusi pēdējās preču piegādes SIA „Sadzīves mēbeles", apsekošanas aktā ietvertās ziņas (SIA „Čedor" ofisa telpas īrējusi līdz 2000.gada maijam, bet noliktavas telpas līdz 2000.gada septembrim) apliecina, ka SIA „Čedor" VID pārbaudītajā laika periodā nav veikusi reālu saimniecisko darbību tās juridiskajā adresē.

[13.2] Turklāt no SIA „Čedor" ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēja darba ienākumiem un iedzīvotāju ienākuma nodokli secināms, ka 2001.gada janvārī un februārī sabiedrībā bija nodarbinātas divas personas – *A.T.* un *V.K. (lietas lapa 227-228)*, savukārt 2001.gada martā, aprīlī, maijā, jūnijā un jūlijā sabiedrībā bija nodarbinātas trīs personas – *A.T.*, *V.K.* un *G.Č. (lietas lapa 229-238)*.

[13.3] Lietas materiālos ir arī akciju sabiedrība „Hansabanka" sniegtā informācija saistībā ar SIA „Čedor" norēķinu kontu. Atbildot uz apgabaltiesas pieprasījumu, banka informējusi, ka paraksta tiesības rīcībai ar SIA „Čedor" kontu par laika periodu no 2001.gada 1.janvāra līdz 2001.gada 31.jūlijam bija *D.I.*. Skaidra nauda minētajā laika periodā, pamatojoties uz čekiem, tika izmaksāta *Z.I.* un *K.B. (lietas lapa 241)*.

No minētā secināms, ka ar SIA „Čedor" finanšu līdzekļiem faktiski rīkojās ar minēto sabiedrību nesaistītas personas, proti, personas, kas attiecīgajā laika periodā nebija darba tiesiskajās attiecībās ar SIA „Čedor" un kurām, ievērojot *A.T.* 2002.gada 10.oktobra paskaidrojumā ietvertās ziņas, nebija sabiedrības vienīgās amatpersonas pilnvarojuma.

[14] Apgabaltiesa uz tiesas sēdi kā lieciniekus aicināja *Z.I.*, *D.I.*, *K.B.* un *G.Č. (lietas lapa 244, 245, 256-257, 263, 264, 265, 266, 267, 270-278, 292, 297, 301-304, 310)*. Minētās personas uz tiesas sēdi neieradās, kā arī netika izpildīti tiesas lēmumi par *K.B.* un *G.Č.* piespiedu atvešanu. Turklāt pēc lietas materiālos esošās informācijas *D.I.* un *K.B.* faktiski neatrodas Latvijā. Šādos apstākļos apgabaltiesai minētās personas nopratināt tiesas sēdē nav iespējams. Tai pašā laikā, ņemot vērā pārējos lietas materiālos esošos pierādījumus un to novērtējumu kopsakarā [12], [13], apgabaltiesa atzīst, ka šo personu liecību trūkumam nav izšķirošas nozīmes lietas izspriešanā.

[15] Ievērojot [12] un [13] konstatēto, proti, SIA „Čedor" direktors *A.T.* noliedz darījumu veikšanu ar SIA „Sadzīves mēbeles", SIA „Čedor" neveic saimniecisko darbību tās juridiskajā adresē, attiecīgajā laika periodā sabiedrībā nodarbinātas tikai trīs personas, ar SIA „Čedor" finanšu līdzekļiem rīkojas ar sabiedrību nesaistītas personas, apgabaltiesas ieskatā VID pamatoti apšaubīja SIA „Čedor" spēju veikt preču piegādes PPR norādītajos apjomos.

Tādējādi secināms, ka konkrētajā gadījumā nav izpildīts viens no obligātajiem priekšnoteikumiem, kam jāpastāv preču piegādes gadījumā, lai persona iegūtu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, proti, precei jābūt saņemtai no citas ar PVN apliekamās personas.

[16] Pieteicēja norādījusi, ka VID ir veicis SIA „Čedor" pārbaudi un nav konstatēti pārkāpumi.

Lietas materiālos ir 2001.gada 15.jūnija tematiskās pārbaudes akts par SIA „Čedor" grāmatvedības kārtošanas un organizācijas, kā arī stingrās uzskaites pavadzīmju-rēķinu veidlapu uzskaites, noformēšanas, lietošanas un uzglabāšanas pārbaudi. Aktā norādīts, ka SIA „Čedor" pārstāv *K.B.* un ka par grāmatvedības kārtošanu atbildīgā persona ir *G.Č.* Izlases veidā pārbaudīti

2000.gada marta, februāra, maija un aprīļa grāmatvedības reģistri *(lietas lapa 106-109)*.

Apgabaltiesas ieskatā apstāklis, ka VID pārbaudes laikā nav konstatējis grāmatvedības kārtošanas un organizācijas pārkāpumus, pats par sevi neapstiprina darījumu faktisku esamību. Turklāt konkrētajā gadījumā, kā izriet no 2001.gada 15.jūnija tematiskās pārbaudes aktā ietvertās informācijas, tika pārbaudīti 2000.gada marta, februāra, maija un aprīļa grāmatvedības reģistri, proti, dokumenti, kuros ietvertās ziņas nav attiecināmas uz konkrētajā lietā pārbaudāmo laika periodu.

[17] Pieteicējas ieskatā apstrīdēto darījumu faktisku esamību apliecina SIA „Čedor" PVN deklarācijas, izraksti no grāmatvedības reģistra un izraksti no SIA „Čedor" norēķinu konta *(lietas lapa 73-93)*.

Lietas materiālos ir SIA „Čedor" PVN deklarācijas par 2001.gada martu, aprīli, maiju, jūniju, augustu, septembri un oktobri reģistriem *(lietas lapa 76-82)*, kā arī izraksti no grāmatvedības reģistriem par 2001.gada aprīli, maiju, jūniju, jūliju *(lietas lapa 73-75, 93)*.

Apgabaltiesa piekrīt VID pārstāves tiesas sēdē norādītajam, ka no minētajām PVN deklarācijām nav nepārprotami secināms, ka šajās deklarācijās ir atspoguļoti darījumi ar SIA „Sadzīves mēbeles". Turklāt darījumu atspoguļošana VID iesniedzamajās deklarācijās pati par sevi vēl nenozīmē šo darījumu faktisku esamību. Arī SIA „Čedor" grāmatvedības reģistros iekļautās ziņas vēl nenozīmē, ka SIA „Čedor" faktiski ir piegādājusi preces SIA „Sadzīves mēbeles".

Lietas materiālos ir izraksti no SIA „Čedor" konta AS „Hansabanka" par periodu no 2001.gada 4.aprīļa līdz 4.jūlijam, no kuriem redzams, ka SIA „Čedor" kontā ieskaitītas naudas summas saskaņā ar PPR no SIA „Sadzīves mēbeles", kuras izņēmusi *Z.I. (lietas lapa 83-92)*.

Apgabaltiesa jau iepriekš konstatēja [10.3] un lietā nav strīda, ka SIA „Sadzīves mēbeles" ir samaksājusi SIA „Čedor" izrakstītajās PPR norādītās summas.

Tomēr PPR norādīto summu samaksa ir tikai viens no obligātajiem priekšnoteikumiem tiesību atskaitīt priekšnodokli iegūšanai. Konkrētajā gadījumā VID ir ieguvis pierādījumus, kas atspēko PPR fiksēto par pakalpojuma saņemšanu tieši no rēķinā norādītās personas. Savukārt, iztrūkstot kaut vienam no šiem priekšnoteikumiem, nodokļu maksātājam nav tiesību atskaitīt priekšnodokli.

Apgabaltiesa vērš uzmanību, ka pieteicējas tiesību ierobežojums nav noteikts par tās darījuma partnera prettiesisku rīcību. Tā pamats ir attiecīgu tiesību normās noteiktu obligātu priekšnosacījumu trūkums, kas liedz personai realizēt tiesības uz priekšnodokļa atskaitījumu.

[18] Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka VID pamatoti SIA „Sadzīves mēbeles" noteica papildus samaksai budžetā PVN 15 523,20 latus.

Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 15.panta otrajā daļā noteikts, ja ar nodokli apliekamā vērtība tiek slēpta vai ja nodokļa summa nav aprēķināta un nodokļa deklarācijā nav uzrādīta pareizi, tiek piemērotas soda sankcijas

saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām". Savukārt likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmajā daļā noteikts, ja nodokļu maksātājs, pārkāpdams nodokļu likumu prasības, nodokļu administrācijai iesniegtajās deklarācijās vai nodokļu aprēķinos samazina nodokļu bāzi un no tās aprēķināto nodokļu summu, nodokļu administrācija piedzen samazināto nodokļa summu un soda naudu tās apmērā.

Apgabaltiesa atzīst, ka nodokļu rēķinos uzrādīto nodokļu summu nepamatota iekļaušana priekšnodokļa atskaitījumos rada budžetā maksājamās nodokļu summas samazinājumu. Līdz ar to VID pamatoti SIA „Sadzīves mēbeles" noteica papildus samaksai budžetā soda naudu 15 523,20 latus.

[19] Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums nav pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Atzīt par nepamatotu un noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Sadzīves mēbeles" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2002.gada 11.decembra lēmuma Nr.19/26942 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja (paraksts) V.Kakste

Tiesneses (paraksts) Z.Kupce

(paraksts) L.Vīnkalna

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese V.Kakste
Rīgā, 2007.gada 19.martā